

ny. För hölads man prössa så; att
man plockade s. k. fröagräs, kokade
det i vatten och drack vattnet.
Fröagräs kallades små vita blom-
mor, som växte på äkerbackarna.

Utgitt efter handskriften Edla Siivers i Västerås, Skåne
av Henrik Hultberg.

2
Har man stark snuva,
skall man om morgonen bläsa
kraft vatten genom näsan, så
övergår snuvan.

Mytt. efter skickledaren K. Mygryläinen i
Soborjens, Strömfors
av Henrik Skuthery.

reg. För smura använde man får
och använder ännu smur.

Mycket efter handskriften Edla Siencis i Kåby, Strömfors
och Henrik Skulberg.

4

man genast sätta. salt i het vatten så mycket vattnet förmår mätta och sedan hålla vattnet i munnen, så skall tandvärken stanna, men har värken pågått några dagar hjälper ej saltvattnet mera.

Uppst. efter godsäg. P. E. Lindén i Tersjö,
Stämpois
av Henrik Humberg.

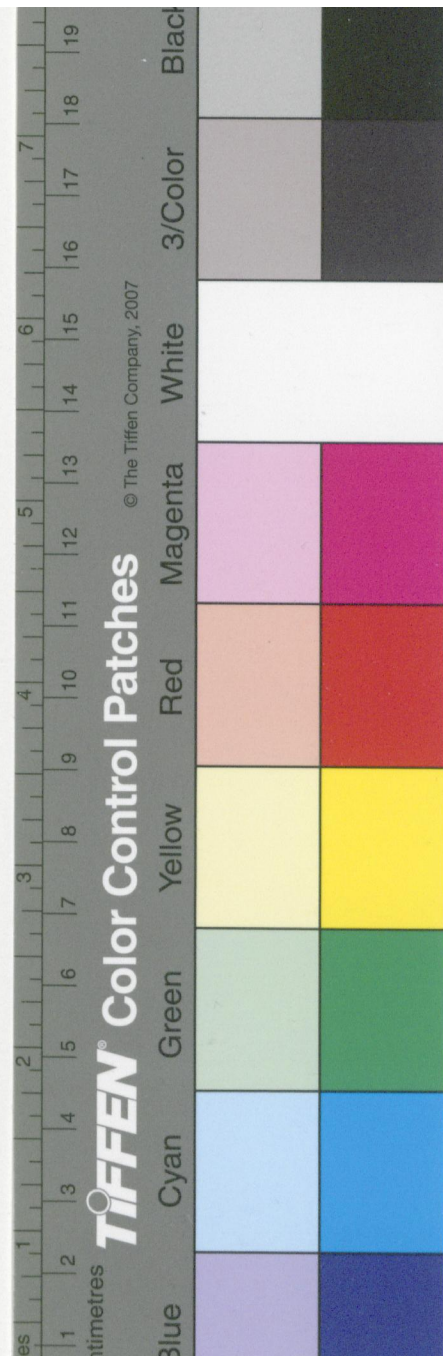
neg. För tandvård ädrade gamla
Borgman i Svensky på armen,
ty, påstod han, alla ädror, som
gå till huvudet gå också ned
i armen. Berättaren uppger, att
han för cirka 20 år besvarades av
en mycket svår tandvård, men
då han lät Borgman ädra sig,
upphörde tandvärken, och först i sis-
ta somrast 1872 verkte hans tänder
första gången som dess.

Utryckt efter kackst. Johan Ståhlström i Näsby, Strömsfors
av Henrik Stenberg

6
För ryggvärk ådrade gamla
Borgman i Svensky utånga foten.
Berättaren lät i sina många dagar
ofta ådra sig för ryggvärk och
det hjälpte nog.

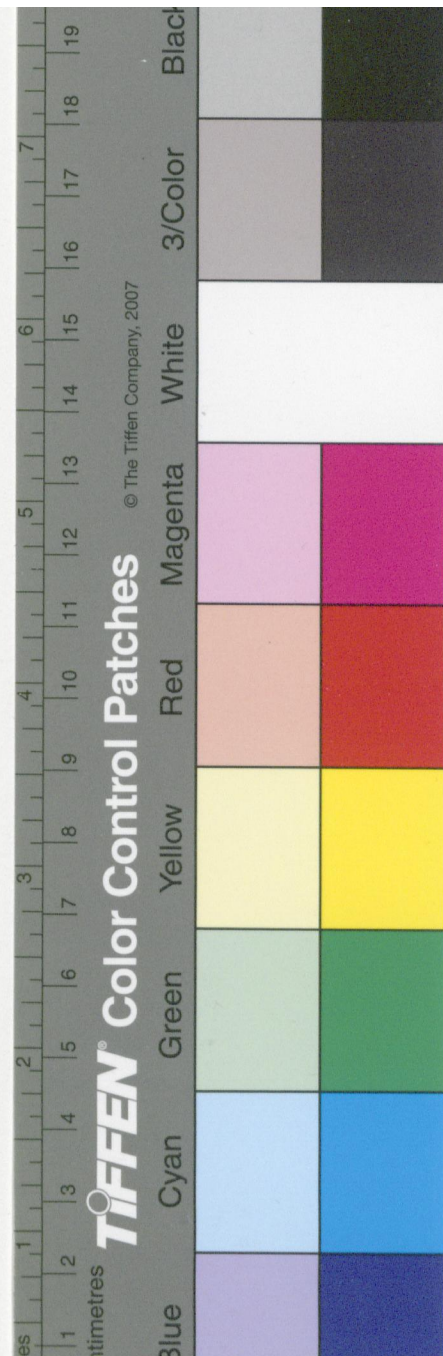
Uggt. efter boken. Johan Stahlström i Värby,
Strömfors
av Henrik Fluckberg.

107

Har man övärk, skan man
sätta en svart ullstoppa doppad i
kamferbrännvin i vrät, då stannar
värken.

Upt efter bonddottern Edla Lievers i Käsby, Strömfors
av Henrik Stålberg.

my. För man kalskugg under tårna,
skall man binda en stvättad ut-
trädstump kring tån, då blir den
snart frisk.

Mykt. efter värd. Sofia Andersson i Tarnstley, Estima
av Henrik Skulberg.

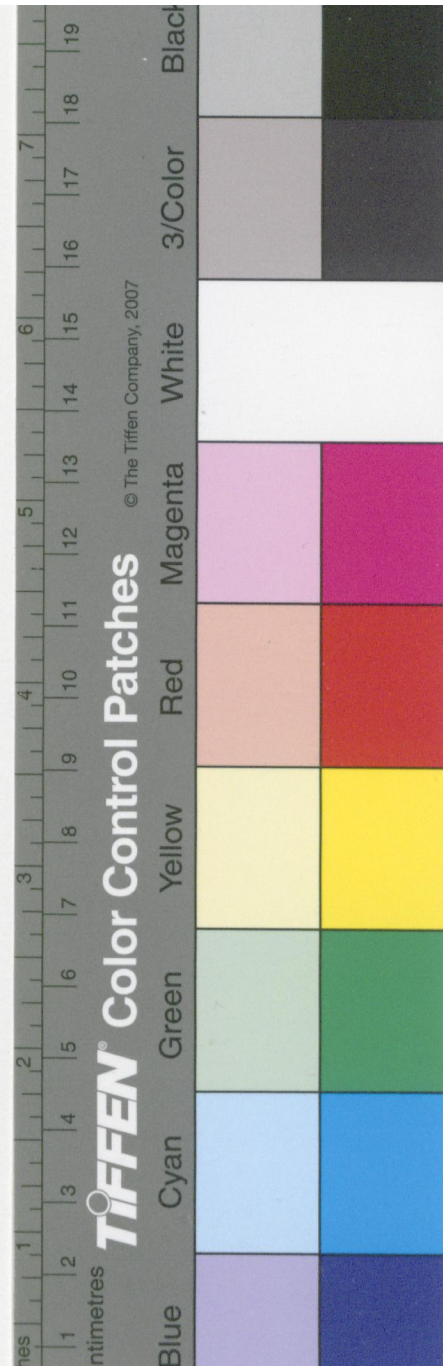

9

my Har man utslag, hålder o. dyg.
på sin kropp, skall man låta kappas
sig på det ställe, där värtarna förekom-
ma; det är det säkraste botemedlet,
påstod man förr.

Uppst. efter f. d. vänd. Anna Lena Ståhl i Pyttis. Mogen-
pövt

av Henrik Hultberg.

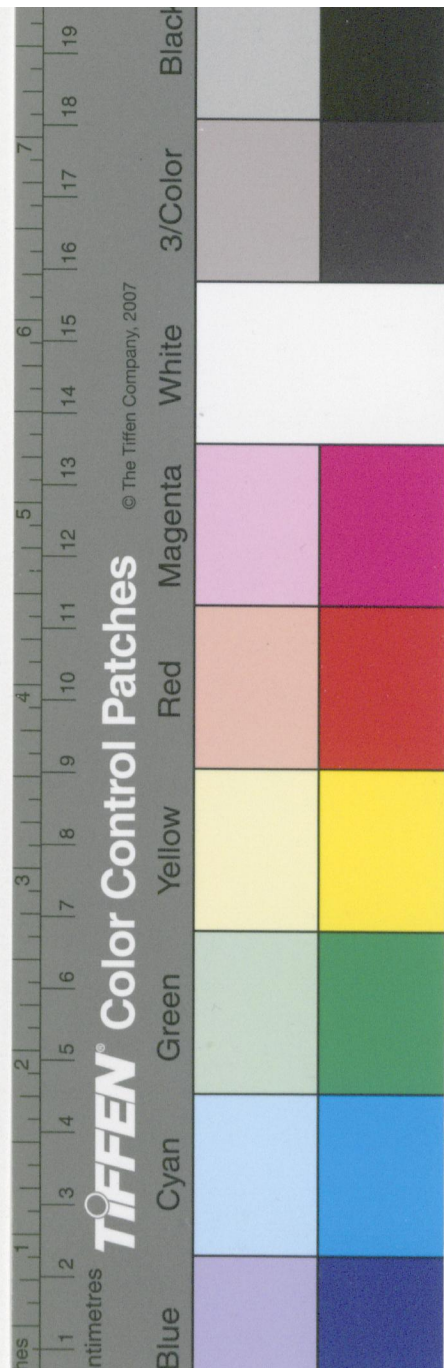
Om barn förr i världen fingo
 utslag på sin kropp, så
 satte man många olika ämnen
 i en påse och drog påsen tre
 gånger under barnets vänstra
 arm, sedan föide man påsen
 under kastugolvet eller grava-
 de ner den i humlegården.
 Påsen skulle föras efter sol-
 nedgången, och man fick ej tala
 eller se omkring sig, då man för-
 de den.

Mynt. efter värd. Sofia Andersson i Färesty, Elima
 av Henrik Hullberg.

Har man ett öppet sår, det man
stött på yxa eller kniv, skall man
genast slå det fullt med renad
terpentin; då läkas det fort och vär-
ker ej. - På så sätt bota alla i Ta-
vasthy sina sår.

Uppgt. efter vårdinnan Sofia Andersson i Ekina Tavasthy
av Henrik Hultberg.

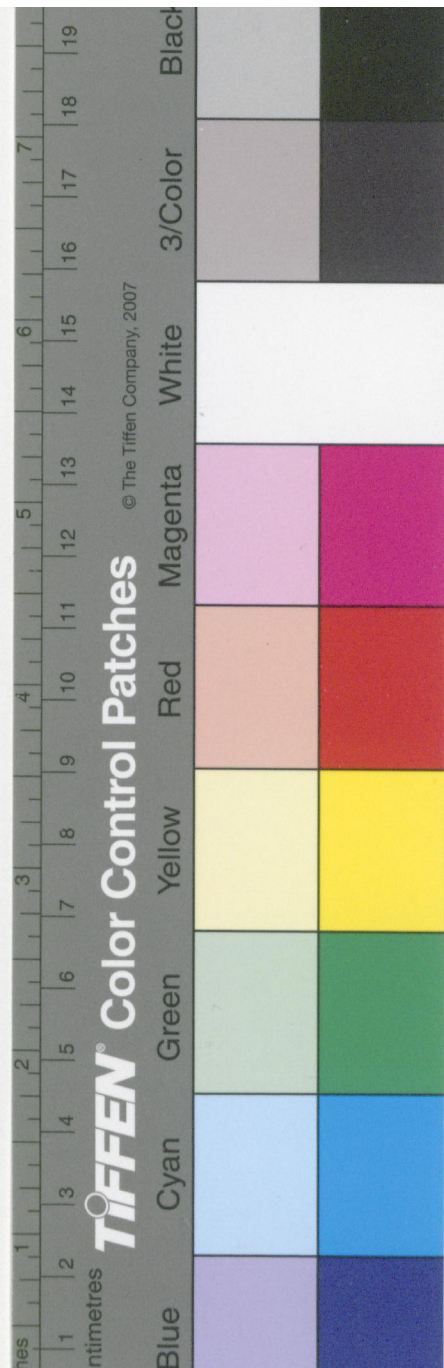
1897
 Terpentin är också gott att hålla i
 sår om där blodet ej är senor ska-
 dade. Kommer terpentin på sennerna,
 så krämpa de.

Uppst. efter kackst. Johan Stark i Viböle, Strömpas
 av Henrik Hultberg.

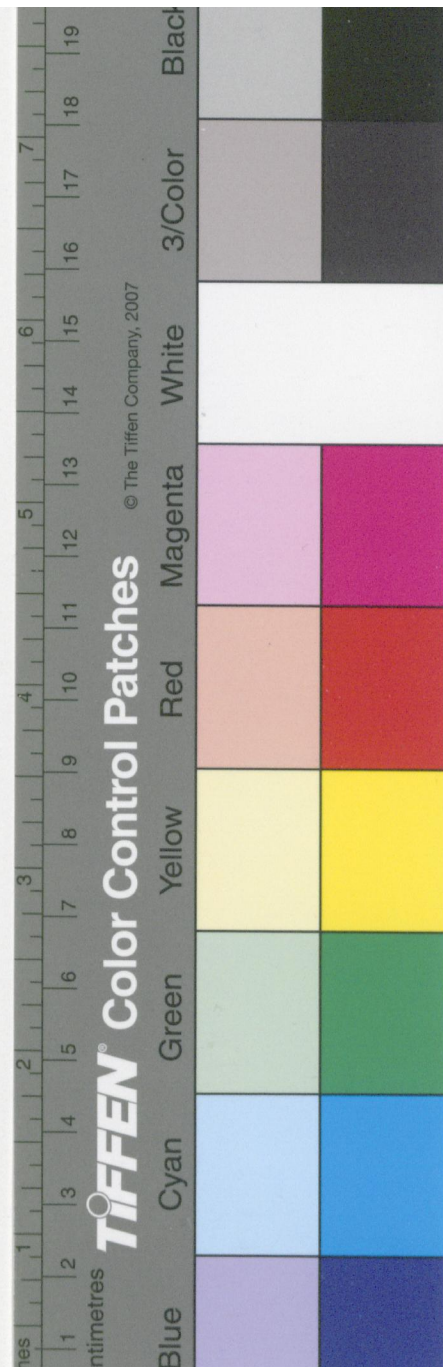
my Möbellsack är ett bland de bästa
 botemedlen att slå i färska sår. Då
 berättaren högg sig hos Mikos i Hinders-
 by, slog bonden möbellsack i såret, och
 redan andra dagen var han kallt att
 gå ut på ången för att slå hö.

Upt. efter Mäst. Johan Stark i Vimböle, Stråmpars
 av Henrik Hullberg.

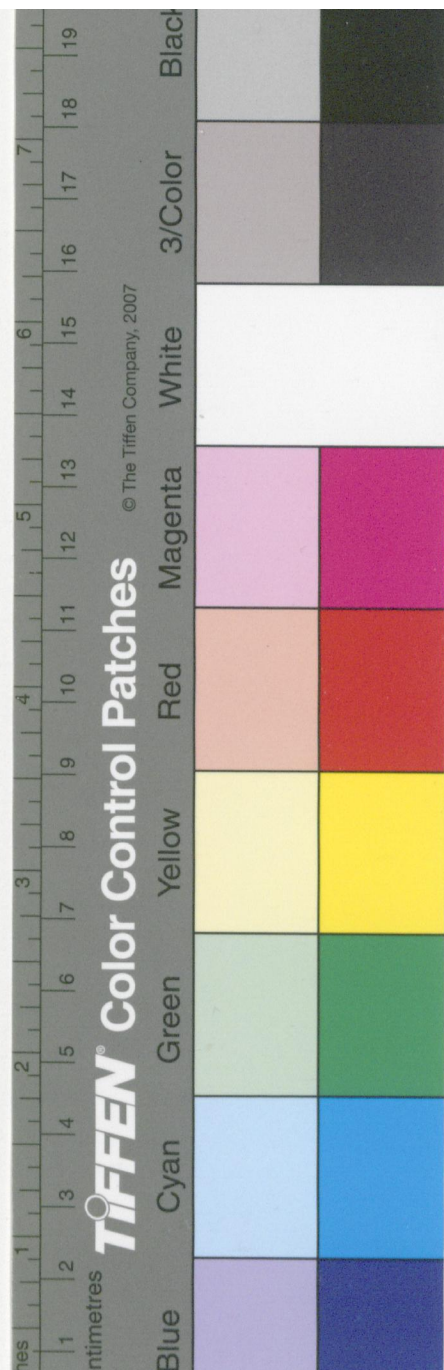
När Hommas Anders från Hungs-
 böle högg sig i foten och kom hem
 bepann sig i hemmet en kvartersman
 (= sådan som avmäter stockar i skogen.)
 Då han öppnade såret sprutade blodet
 högt upp. Kvartersmannen sade då: det
 var bra att jag lyckades komma in här.
 Därpå tog han en liten kniv och drog med
 denna tre gånger över såret. Genast upphör-
 de blödningen och efter tre dagar var såret
 läkt.

Uppst. efter honden Hjälmar Ståles i Virböle, Strömfors
 av Henrik Kullberg.

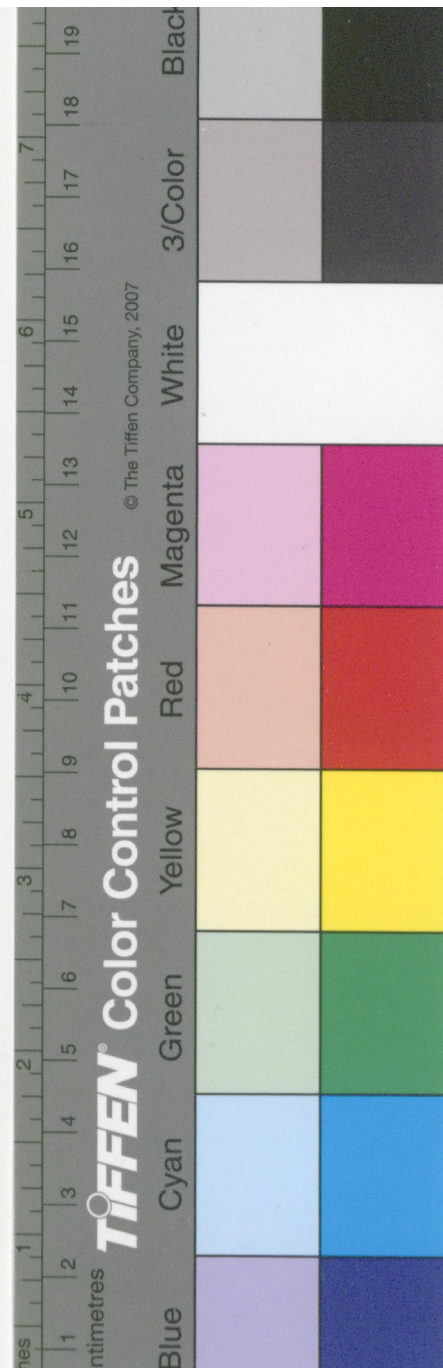
my Kräftaspulver användes för
 som medicin vid sjukdomar. De
 kräftassar, sådana nämligen som växa
 på marken, på de Totkas och
 söndergynnigas ett gult pulver.

Uppgt. efter handskriften Edda Lievers i Västerås, Strömfors
 av Henrik Stenberg.

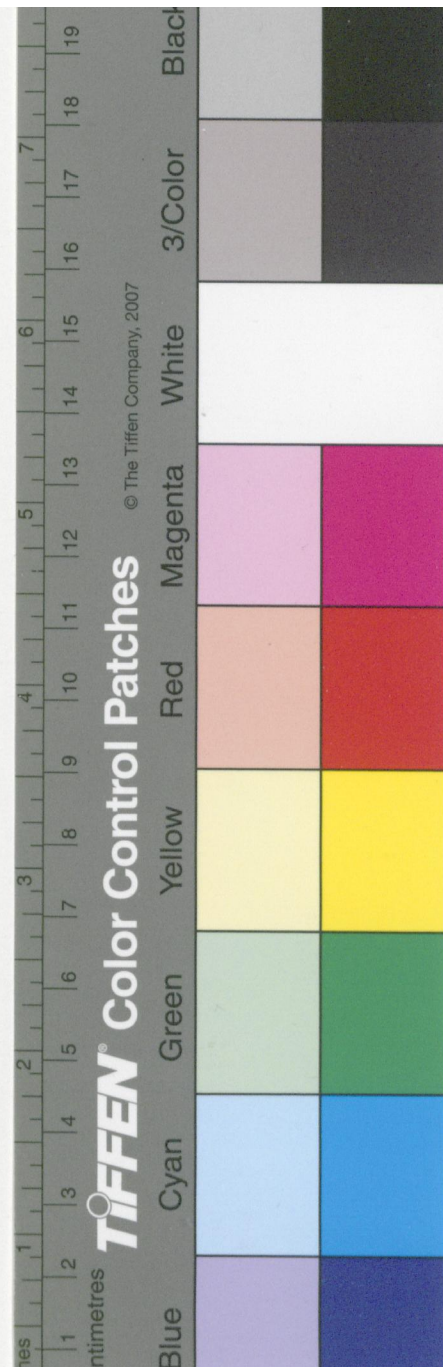
reg. Porris kokades på, och med
vattnet tvättade man kumdet, ifall
man hade ohyra; då försvann o-
hyran.

Utgift. efter handslotten Edla Siemon i Väsky, Strömfrös
av Henrik Humberg.

reg
 Grodblad, kardhonsblad och
 tobaksblad skall man sätta på lund-
 nader; gröt är även namn kinfrogröt
 och svinister.

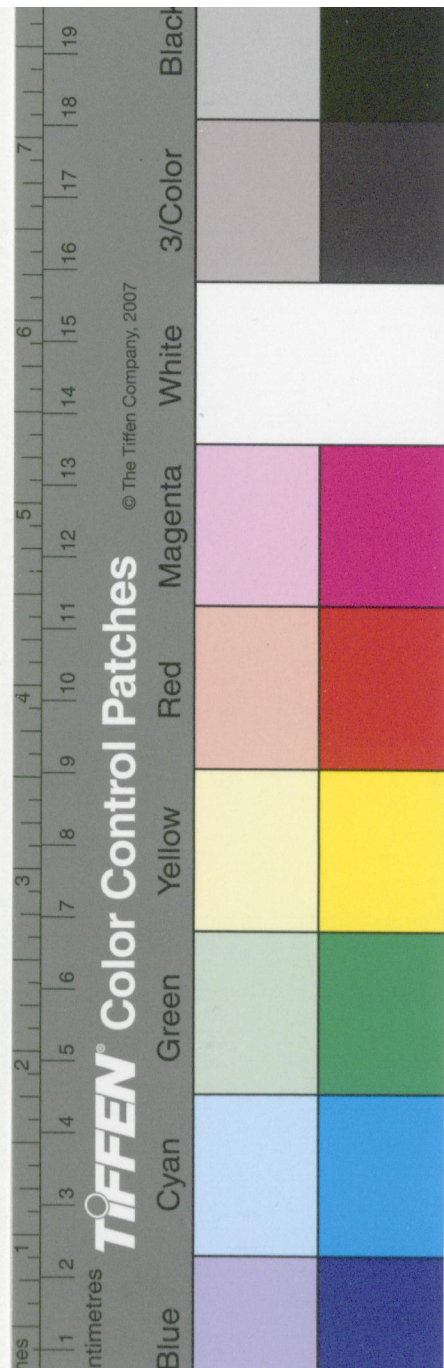
Mynt. efter konddottern Edla Sieners i Käsky, Strömfors
 av Henrik Thulberg.

my
Libersticka skall man koka
och dricka vätsket, då man lider
av värkar. Libersticka användes ä-
ven för kor, då de äro sjuka.

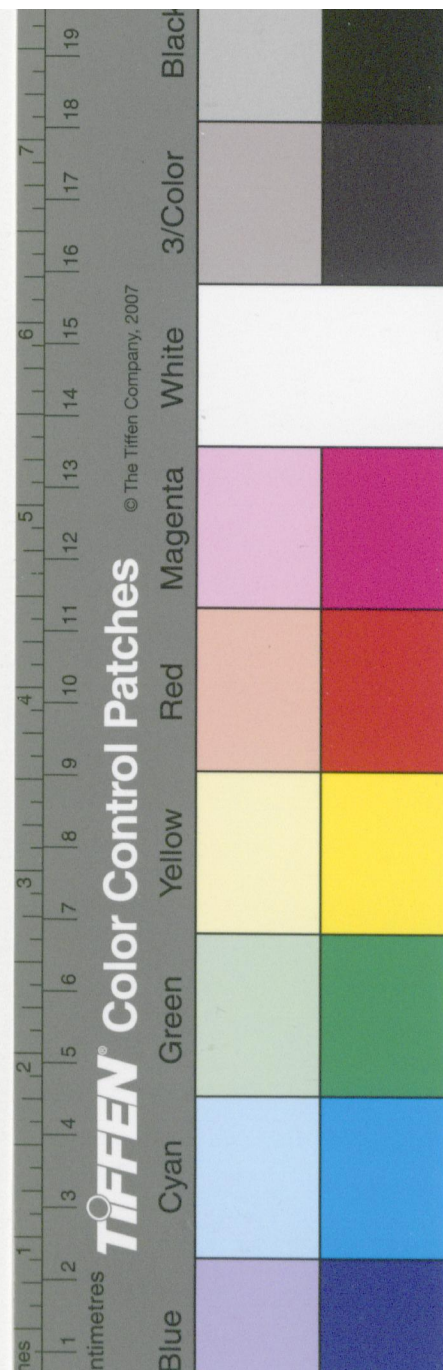
Libersticka välte för i Sköky
hade ena lilla grummas stuguvägg,
och hon gav vätsken åt alla som be-
hövde och fick i ersättning därför av
hondgrummas skänker bestående i
matvaror o. dyg.

Uggt. efter honddottern Edla Siens i Sköky, Strånfors
av Henrik Stubbey.

Pa. mörklettera personer
 fastna g. snittosanna sjuk-
 domar.

Uppst. efter backst. Evaliisa Saarto i Käsby
 Strömpord
 av Henrik Skulberg.

147 Märketta personer smit-
tas ej av lungsalen, påstår
man.

Uppgt. efter f.d. bonden Aron Buddas i Väshy,
Strömstad
av Henrik Skutberg.

Öro smittosamma sjukdomar
 i svang skan man gå i rö-
 da kläder. för att då fastnar
 smittan portast vid en. - Från Hirvi-
 koski, Pyttis, gick engång en kvinna
 till Elimä, och där hon tog in, höll
 hon två små barn i famnen, och
 kort tid därefter dog båda. Kvin-
 nan hade röda kläder på sig,
 och i Hirvikoski häjade smittosam
 sjukdom

Uppgt. efter honden Henrik Sylvesterson i Väsky,
 Strömpors

av Henrik Rullberg.

Den, som ej är rädd för
smittosamma sjukdomar, blir ej
besmittad, men är man rädd, så
fastnar sjukdomen genast.

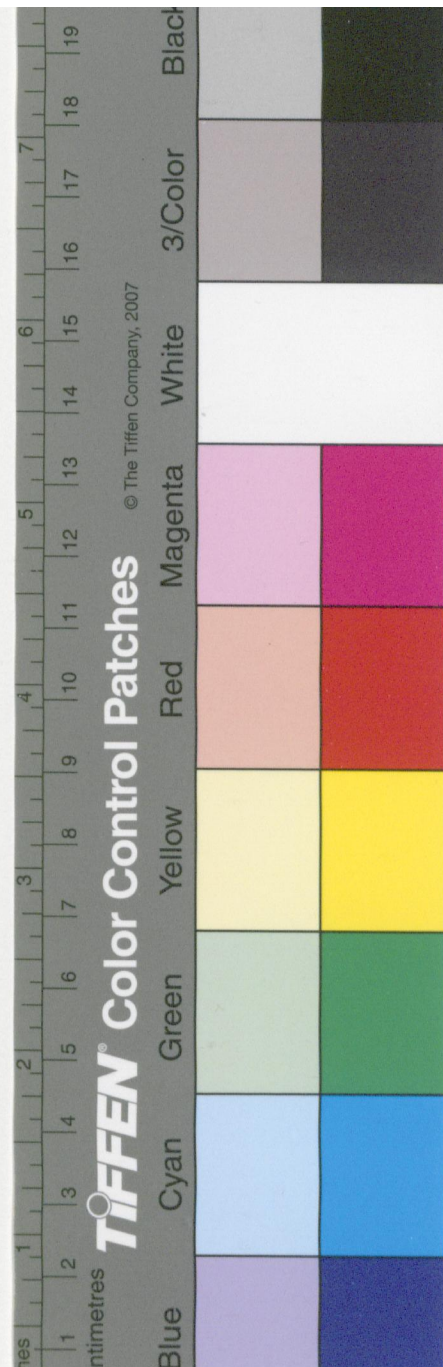
För att göra påståendet me-
ra troligt använde berättaren den-
na bild: ett det en arg hund
och man inte är rädd, så vågar
ej hunden komma fast, men är
man rädd och springer undan, så
biter hunden genast. så är det och
så med smittosamma sjukdomar.

Myt. efter baksst. Evaliisa Paarto i Näsby, Strömpors
av Henrik Skultberg.

Sjukdomar, som försäkrats
 genom trolldom hotades såmunda
 att man med en troukarl
 nattetid gick in i en kyrka, och
 där var fullt med folk på bän-
 karna. När man kom ut ur kyr-
 kan, sade troukarlen till den ho-
 tade, att han skulle hoppa jäm-
 föra över tröskeln, annars skulle
 han bli inmanför dörrarna. Kyrk-
 dörrarna öppnade troukarlen på
 så sätt, att han blåste i nyckelhä-
 let, och så flög de upp på vid gavel.

Uppst. efter snickaren Magnus Johansson i Lovisa
 av Henrik Skultberg.

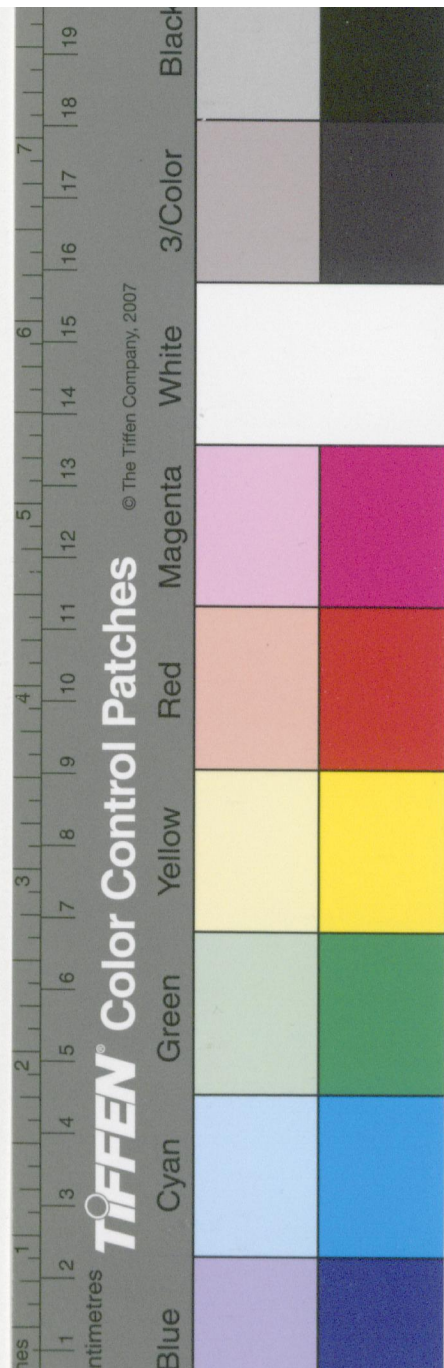
149. Då skomakaren i Näsby blev sjuk, reste man till Viiala gumman för att få bot. Och hon sade, att sjukdomen kommit därav, att en mansperson svurit i honom. Hon gav ett pulver och sade att detta skulle sättas i kaffet och ges åt den person, som med sin svordom förorsakat sjukdomen. Hon nämnde även persons namn och av vad stånd han var.

Ugryt. efter handsklotten Edla Lievers i Näsby. Årsmåla
av Henrik Hallberg.

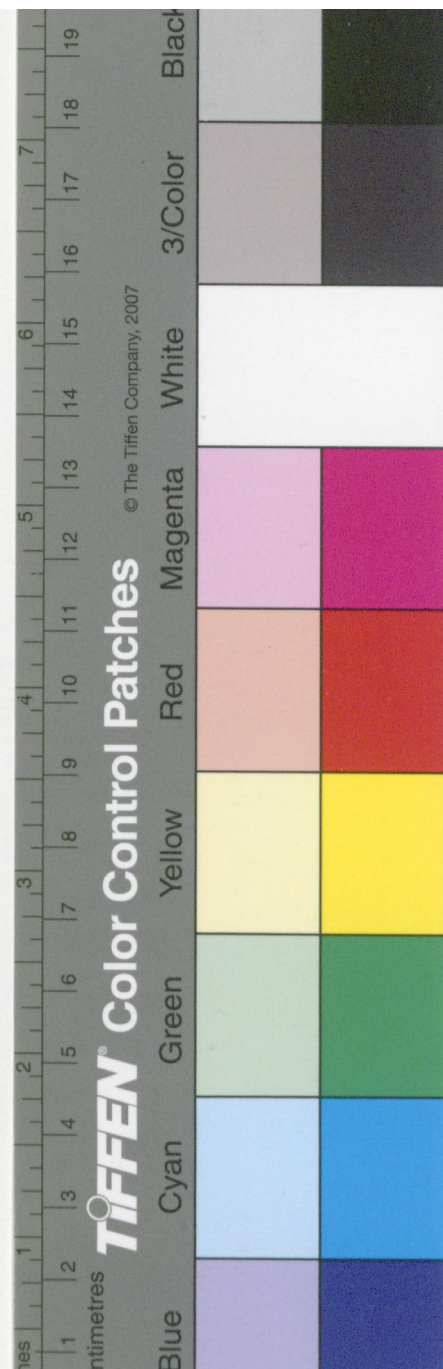
reg. Skomakers mommo gick en gång
till tättargumman för att på tisd-
baka sin stulna kolyesa. Hon gav
då en lampa, vilken hon trollat, åt
mommo och sade, att den skulle ges
åt kon. När hon kom hem, vågade
hon ej själv ge brödet åt kon u-
tan had mannen göra det. Men
hon tyckte att det ej skulle tjäna
till rågoning och åt själv lampan,
och inga blev hon sjuk.

Upt. efter hand dottern Edla Lievers i Västerås, Strömpors
av Henrik Skultberg.

Engång då en smittosam sjukdom var i svang i byarna, det sågs att det var kolera. hade en gubbe två tobaksbussar i mun och en sigarr, på vilken han rökte. Han var kort de döda och ingen smitta tog på honom emedan tobaken höll sjukdomen på avstånd.

Uppt. efter intygesonen Valdemar Jungström i Virebölle,
Strömpors
av Henrik Kullberg.

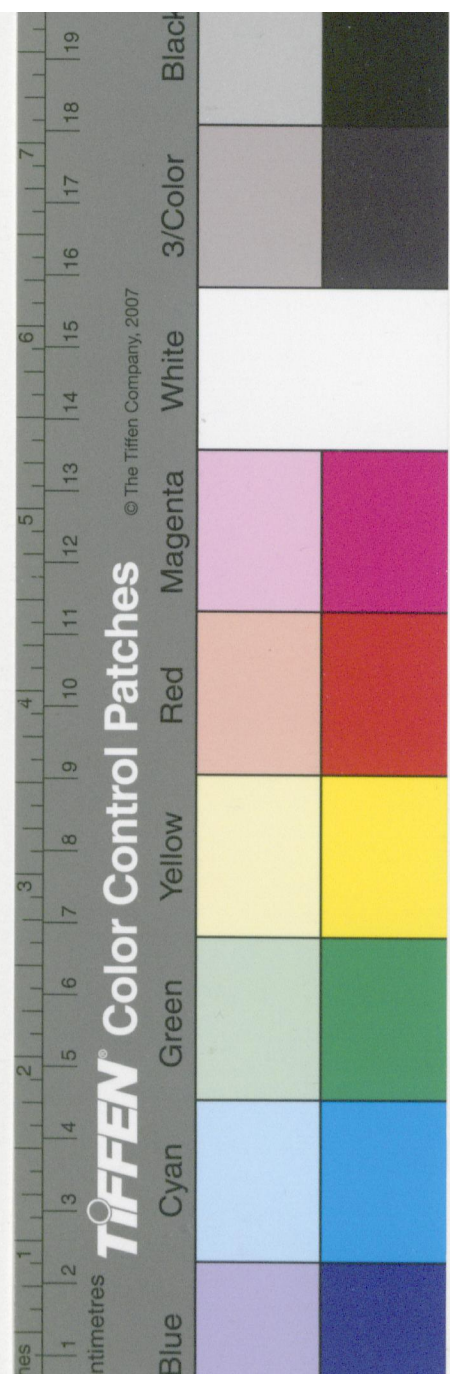
my. För mycket länge sedan
 (berättaren uppgav 400 år) gick
 en svår pest över hela lan-
 det. Pesten kom med en röd
 tupp. Vår tuppen kom in i
 hemmen, satte den sig bak
 bordet och sade: "kack, kack
 i måron ska to par", och så
 dog hela familjen.

Mynt efter kackst. Johan Stark i Virbøle,
 Strömbois
 av Henrik Gullberg.

my Tre pester ha gått över vårt
land, och efter kunnat har det
varit så folktrångt att på 10
mils avstånd ej syns till en
enda människa.

Uppst. efter beakt. Johan Stark i Viebole
Strömbois
av Henrik Hultberg.

Berättaren har hört gammalt
 folk uppgiva, att en stor skogs-
 eld för mycket länge sedan
 (berättaren uppgav 300 år) gått över
 vårt land. Och går man i käll
 och skogsbäckar riktigt in i vild-
 marken, så påträffar man furu-
 stubbar, som äro kolnade, och di-
 kar man i någon källkant så
 träffar man på aska, som härstam-
 mar från den stora branden.

Uppst. efter beakt. Johan Stark i Vilsbo, Strömsfors
 av Henrik Skultberg.

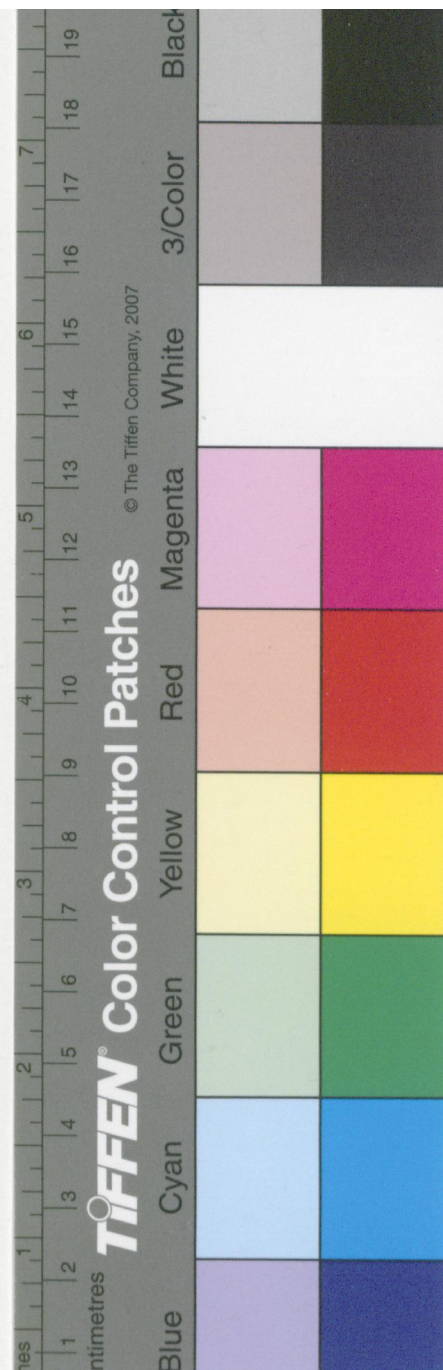

men. Då korna ha lös mage, ger man
 åt dem liberstikka; och lida männi-
 skor av ros-sjukdomar så kotas ä-
 ven de med liberstikka.

Liberstikka kokades i vatten, och
 vattnet lät man korna dricka.

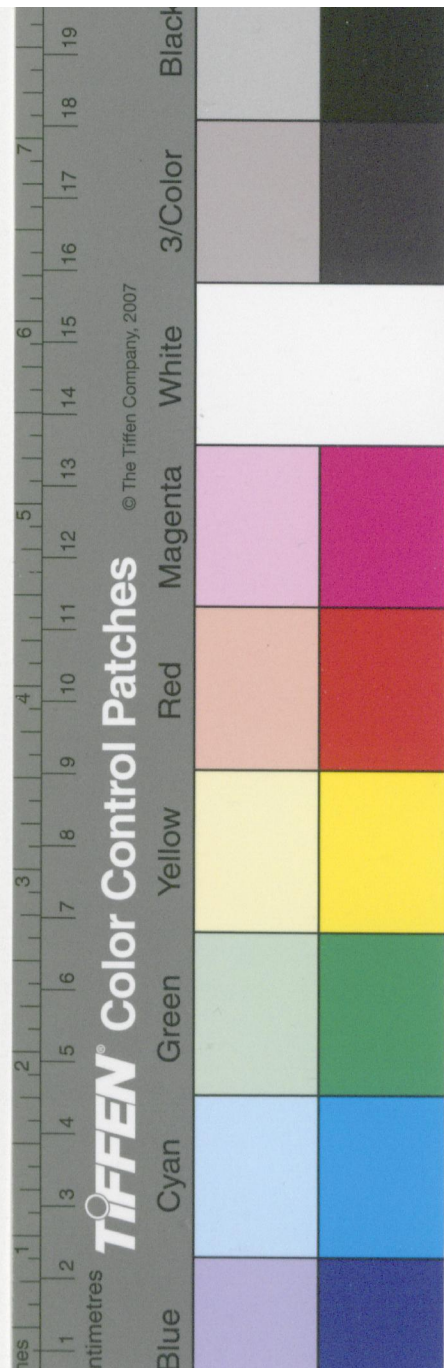
Uppt. efter bonden Henrik Sylvestersson i Kåslö, Stråmpors

av Henrik Skullberg.

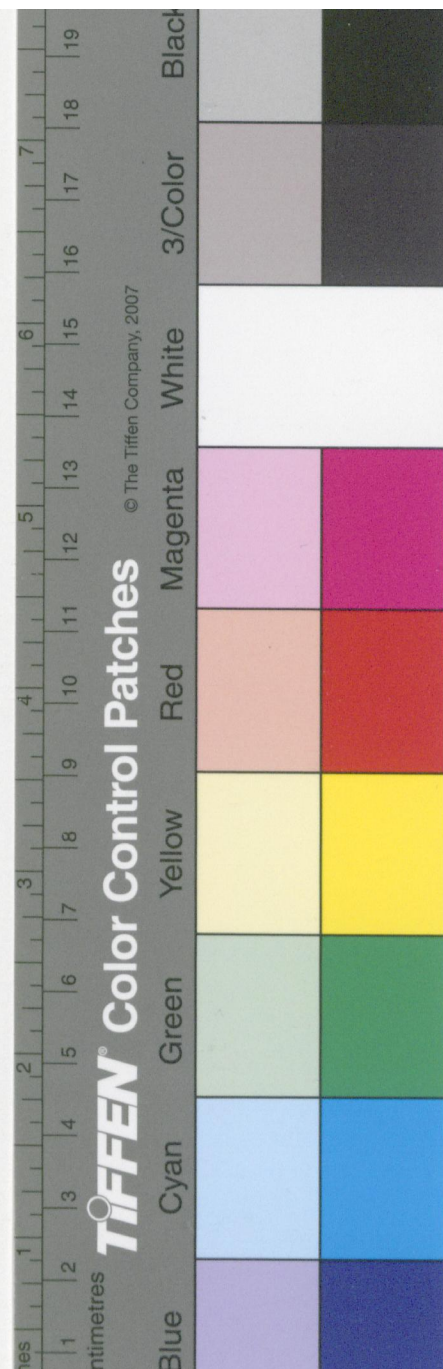
my. *Tjurkalvar, som föddas i my, bli*
dubbliga och stora.

Uppst. efter vörd. Anna Buddas i Näsby, Strömfors
av Henrik Hallberg.

nej. Bli svuren sjuk, skall man ta
 svag lut och guida dem samt ge
 in litet lut, därefter skall man bäd-
 da dem att sova på hästpillning. Det
 ta är värksamt.

Uppst. efter f. d. värd. Anna Lena Ståhl: Pyltis, Wagners
 av Henrik Stenberg.

avg. Da man föder upp smågri-
sar, skall man näjon gång blanda
ägg i drickat, då bli de stora och
fuktiga.

Myrt. efter f.d. vörd. Anna Lena Ståhl i Pyttis. Högsmått
av Henrik Skulberg.

men Får vågade man ej visa små-
grisarna åt någon, så länge de voro
spåda, man trodde att någon kun-
de göra dem illa.

Uppst. efter vörd. Manda Skultberg i Västerås, Strömfors
av Henrik Skultberg.

^{men} Om en fäls eller en fullvuxen
häst har svårt att få anföringen i
från sig, skall man sätta tvål in i
ändtarmen; detta löser gödseln. Bra är
även att ge in konvolja i sådant
fall.

Uppt. efter f. d. säld. Anna Lena Ståhl i Pyttis. Mogenspröjt
av Henrik Hultberg.

my. Om en häst blir sjuk och hänger
 huvudet skall ^{man} först se den varm
 och sedan ge in en halv liter bränn-
 vin och låta den stå stilla. Detta
 är ett gott botemedel.

Uppst. efter f.d. råd. Anna Lena Ståhl i Lyttis, Högårsföret
 av Henrik Skulberg.

